

IMPACTUL INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ASUPRA PROFESIEI DE AVOCAT: UȘI ÎNCHISE VS. UȘI DESCHISE

Prezentul număr al Jurnalului abordează mai multe probleme de interes: problema avertizorului de integritate, problema consimțământului în cadrul infracțiunii de act sexual cu un minor, tratează efectul ultimului recurs în interesul legii în interpretarea instituției prescripției în materia contractului de ipotecă, iar, în final, realizează o selecție de jurisprudență penală a Curții de Apel Cluj pe ultimul semestru al anului 2022.

Dincolo de toate aceste teme de discuție care ajută profesioniștii dreptului să țină pasul cu actualitatea juridică, există însă o temă actuală care plutește ca un spectru amenințător, și anume problema rolului inteligenței artificiale în exercitarea profesiei. Primul robot care va pleda în instanță¹⁾ (prin intermediul unei persoane) va reprezenta, fără îndoială, o revoluție tehnologică comparabilă cu dezvoltarea internetului și va provoca un cutremur la scară largă.

Ne place să credem că profesia noastră este una dintre cele mai nobile, vechi și onorante, o profesie care ține esențialmente de vocație, cum foarte puține sunt. Toate acestea sunt adevărate, dar înseamnă că atribuțiile descrise nu pot fi exercitate și de inteligența artificială.

A fost stabilită deja capacitatea de creație, și nu doar de reproducere a informației de către roboți și sisteme de inteligență artificială, în multe alte domenii, există deja roboți care scriu cărți și compun muzică²⁾, prin urmare nu trebuie să surprindă pe nimeni apariția acestei tehnologii într-un domeniu profesional, până la urmă, foarte tehnic, cum este al nostru.

Unde va mai fi locul nostru, al avocaților, sau, parafrazând titlul autobiografiei lui Emir Kusturica, ce mai căutăm noi în toată povestea asta?

Primul și cel mai evident răspuns este acela că tehnologia nu face decât să realizeze creșteri succesive, iar programe auxiliare există deja de ceva timp în domeniul juridic și sunt folosite pe scară relativ largă³⁾. Al doilea răspuns, ce derivă în mod necesar din primul, este că va fi necesară, în scurt timp, dezvoltarea unei legislații⁴⁾, pentru a determina cine răspunde pentru eventualele prejudicii produse de către sistemele artificiale de inteligență, determinând apariția unei practici mai largi, și nu mai restrânse, pentru avocați.

Trebuie să privim, așadar, apariția unui instrument complex, inteligent și creativ cu optimism, și nu cu teamă, deoarece oportunitățile sunt mult mai numeroase decât ușile care se închid. Majoritatea avem suficientă experiență să fi trăit deja ani de zile de oportunități succesive care se închid, de domenii de practică ce dispar cu totul și, totuși, am reușit să rezistăm și să inovăm.

Inteligența artificială va determina, în mod fatal, dispariția inerentă a acelor tipuri de activități care consumau timp, resurse și nervi. Activitățile pentru care nimeni n-a visat vreodată să devină avocat.

Cristian Ardelean
Membru în Colegiul editorial

¹⁾ <https://www.euronews.ro/articole/primul-robot-cu-inteligența-artificială-care-ar-putea-inlocui-un-avocat-dezvoltat>

²⁾ <https://gizmodo.com/this-artificially-intelligent-robot-composes-and-perfor-1796093082>

³⁾ <https://pro.bloomberglaw.com/ai-powered-litigation/>

⁴⁾ <https://businesslawtoday.org/2021/06/recent-developments-in-artificial-intelligence-cases/>